Nr. 21. Mikołów, dnia 25. maja 1929 r. Rok V.

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę.

Cena prenumeraty na poczcie i u agentów 50 gr. mies., z odnosz. 60 gr., kwart. 1.50 zł., z odnosz. 1.80 zł.

GAZETA MIKOŁOWSKA

Cena numeru 15 gr.

Ogłoszenia 0.10 zł za wiersz milimetrowy. Reklamy 0.15 zł. za wiersz milimetrowy

Adres Redakcji i Administracji: Mikołów, ul. Miarki 9. ∴ Telefon nr. 6

Nowe prądy w gospodarce państwowej.

Od chwili przezwyciężenia kryzysu finansowego w r. 1926 państwo nasze dokonało wielkiego kroku naprzód w dziedzinie życia gospodarczego. Zapewniono równowagę budżetową, przeprowadzono stabilizację złotego, stworzono poważne rezerwy skarbowe, dokonano wreszcie poważnych inwestycji państwowych, tworząc tak poważne dzieła jak port w Gdyni, zaczątek własnej floty handlowej, nowy Chorzów pod Tarnowem, nowe linje kolejowe i t. d.

Pomimo wszelkich niedomagań i usterek należy bezstronnie stwierdzić, że powiodło się rządom ostatnich lat uzyskać szereg sukcesów w dziedzinie gospodarstwa narodowego.

Jednakże w obecnych czasach życie każdego państwa zależnem jest w wysokim stopniu od powodzeń i niepowodzeń innych państw. Dawno minęły czasy, kiedy jakieś państwo mogło się odciąć od swoich bliższych i dalszych sąsiadów i prowadzić gospodarstwo swoje na własną rękę. Dziś nawet najpotężniejsze państwa jak Anglja i Ameryka muszą się bardzo poważnie liczyć z sytuacją gospodarczą innych państw. Nic więc dziwnego, że nasze niedawno powstałe państwo musi się liczyć jeszcze w wyższym stopniu z tem co się dzieje na świecie. Kryzys pieniężny, jaki przechodzi od roku Ameryka, dał się bardzo poważnie odczuć Anglji, jeszcze poważniej Niemcom i daje się również odczuć i naszemu państwu. Wiemy wszyscy, że z tej przyczyny nie doszło do skutku szereg pożyczek zagranicznych, na które liczyło nasze gospodarstwo.

Wspomniany kryzys finansowy rynków amerykańskich spowodował wzrost bezrobocia w Ameryce, Anglji i w Niemczech. Wzrost bezrobocia w tych krajach wyraża się w setkach tysięcy bezrobotnych.

Jest rzeczą najzupełniej zrozumiałą, że państwo nasze musi się liczyć z poważną sytuacją gospodarczą bliższych i dalszych państw. Sposób gospodarowania, który byłby może bardzo dobrym przed dwoma laty lub nawet jeszcze przed rokiem, mógłby łatwo w chwili obecnej stać się niebezpiecznym.

Nowy rząd, jaki mamy od miesiąca, jak się zdaje, ocenia powyższe niebezpieczeństwo. Piszemy „jak się zdaje", gdyż dotąd rząd nie złożył żadnych publicznych oświadczeń, z których można by to stwierdzić, a natomiast uczynił szereg posunięć, lepszych zresztą od pięknych słów, z których można wiele przypuszczać.

Przedewszystkiem rząd, licząc się z osłabieniem konjunktury, zarządził oszczędności przy wykonywaniu tegorocznego budżetu. Oszczędności te według doniesień prasy wyniosą do pół miljarda złotych. Zarządzenie to zabezpieczy równowagę budżetową nawet w tym przypadku, gdyby wpływy podatkowe miały się bardzo poważnie zmniejszyć. Oszczędności tak poważne można również uważać za wstęp do reformy systemu podatkowego, której potrzeba jest powszechnie odczuwaną. Potrzebie tej dał również wyraz doradca finansowy rządu p. Devey w ostatnim swym raporcie. Pogląd p. Devey wywrze niewątpliwie również poważny wpływ na ustosunkowanie się sejmu do problemu reformy podatkowej. Również i rząd zdaje się zrozumieć pilność tej reformy, gdyż już zarządził zmniejszenie podatku od kapitałów i rent przez zniesienie 10-procentowego dodatku. Dalsze ulgi podatkowe zależą już od sejmu. Są pewne oznaki, pozwalające przypuszczać, że na najbliższą sesję sejmową rząd przygotuje szereg projektów reformy podatkowej.

Wspomniane powyże zarządzenie o zniesieniu 10-procentowego dodatku do podatku od rent i kapitałów pozostaje również w związku z zagadnieniem wzmocnienia procesu kapitalizacji pieniądza przez pobudzenie oszczędności obywateli i przez ściągnięcie kapitałów z zagranicy. Do tego celu ma służyć również inne zarządzenie rządu, a mianowicie ograniczenie działalności skarbowych biur wywiadowczych, które przyczyniły się niemało do ucieczki kapitałów z Polski zagranicę.

Zarządzeniami temi — według doniesień dzienników — rząd pragnie dać wyraz swemu postanowieniu zerwania z nadmiernym fiskalizmem, zachowując przytem równowagę budżetową. Fakt ten należy powitać z całem uznaniem, gdyż w dobie obecnej zagadnienia gospodarcze są decydującemi o dobrobycie szerokich mas, bez którego to dobrobytu nie może być również mowy o stałem rozwiązaniu wszelkich innych zagadnień. Tylko dobrobyt całego społeczeństwa może pozwolić na urzeczywistnienie bardzo wielu i pilnych potrzeb kulturalnych, a następnie politycznych.

Również obniżenie składek na fundusz bezrobocia, o którem piszemy na innem miejscu, należy powitać jako pierwszy krok ku zmniejszeniu opłat ustawowych na ubezpieczenia społeczne przy równoczesnem zapewnieniu dotychczasowych świadczeń dla ubezpieczonych.

Wszystkie te drobne na pozór zarządzenia mogą się złożyć w sumie na bardzo poważne ułatwienia dla życia gospodarczego, przyczyniając się wraz

z przyszłymi zarządzeniami do podniesienia zdolności konkurencyjnej naszego przemysłu, a tem samem do jego ożywienia.

Miejmy nadzieję, że wspomniane powyżej zarządzenia rządu staną się wstępem do nowej polityki ekonomicznej naszego państwa.

Z Powszechnej Wystawy w Poznaniu.

Ciekawa kronika P. W. K.

W dniu 16 b. m. Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu została otwartą w sposób nadzwyczaj uroczysty. Wobec braku miejsca musimy zrezygnować z dokładnego sprawozdania z przebiegu wszystkich uroczystości.

Możemy dziś stwierdzić, że pomimo niektórych braków i usterek Wystawa przedstawia się pod każdym względem imponująco. Cudzoziemcy, którzy są najbezstronniejszymi sędziami, wyrażają zdumienie, że tak wielkie dzieło zostało dokonanem w tak krótkim czasie i tak stosunkowo skromnemi środkami. Wyrazy uznania ze strony cudzoziemców stanowią słuszną podstawę do dumy z dokonanego przez całe społeczeństwa dzieła.

* * *

Okres trwania Wystawy będzie okresem szeregu najrozmaitszych zjazdów w Poznaniu. W ubiegłym tygodniu odbyły się już wszechsłowiański zjazd śpiewaczy, jak również ogólnopolski zjazd geografów i zjazd studentów medyków.

W zjeździe śpiewaczym wzięło udział około 18 000 śpiewaków, w tej liczbie około 5000 śpiewaków z zagranicy, w szczególności z Czechosłowacji, Bułgarji, Jugosławji, Łużyc, Westfalji, Berlina i t. d. Zjazd ten jest wogóle pierwszym wszechsłowiańskim zjazdem śpiewaczym, a z pośród wszystkich dotychczasowych nielicznych zjazdów wszechsłowiańskich najliczniejszym. Będzie on zapewne jednym z zaczątków bliższej współpracy wszystkich narodów słowiańskich.

Oba dni Zielonych Świąt były nieprzerwanem pasmem uroczystości śpiewackich, z których niektóre transmitowane były przez radjo. Otwarcie Zjazdu odbyło się nadzwyczaj uroczyście na stadjonie wystawowym w obecności p. Prezydenta Rzeczypospolitej, ks. Prymasa Hlonda, przedstawicieli rządu i posłów bratnich państw słowiańskich.

Zasługują na uwagę niektóre szczegóły programu otwarcia. Pieśń Gaude Mater, Gorczyckiego, odśpiewał zbiorowy chór męski Zjednoczenia Polskich Związków Śpiewaczych w liczbie 8000 mężczyzn, pod batutą prof. Raczkowskiego. „Ojczyzna“ — Feliksa Nowowiejskiego, odśpiewaną została przez 8-głosowy chór mieszany w liczbie około 13 000 osób pod batutą prof. Nowowiejskiego, „Psalm“ — Walka-Walewskiego na chór męski pod jego dyrekcją i „Do Melpomeny“ — Lachmana tak samo pod batutą autora. Dwa z utworów tych odśpiewane były z towarzyszeniem orkiestry, liczącej około 800 osób. Dyrygenci nagrodzeni licznemi oklaskami zebranych przedstawieni byli p. Prezydentowi Rzeczypospolitej, Prymasowi, którzy składali im serdeczne gratulacje.

* * *

Miejskie Biuro Kwaterunkowe Powszechnej Wystawy Krajowej, dysponujące dla przyjezdnych na Wystawy poza kwaterami w hotelach, pensjonatach, kwaterami masowemi i dwunastoma tysiącami łóżek w pokojach prywatnych miasta Poznania, ma z racji tej w swoim posiadaniu ponad 8 tysięcy kluczy do bram domów, których mieszkańcy zgłosili pokoje do dyspozycji M. B. K. Klucz wraz z adresem gospodarza mieszkania będzie wręczony każdemu zgłaszającemu się po kwaterę do M. B. K.

Wiadomości polityczne.

(—) Podwyższenie zasiłków dla bezrobotnych i obniżenie składek ubezpieczeniowych.

W dniu 16 b. m. odbyło się zebranie Zarządu Głównego funduszu bezrobocia. Na zebraniu tem na podstawie art. 9 ustawy z dnia 18 lipca 1926 r. uchwalono podnieść zasiłki wypłacane bezrobotnym z tytułu akcji ustawowej o około 10% oraz obniżyć wysokość składek ubezpieczeniowych również o 10%.

Dla orjentacji podajemy, że zasiłek dla bezrobotnego wynosi obecnie dla samotnego 30 proc., z rodziną złożoną z 1 do 2 osób 35 proc. zarobków, z rodziną z 3 do 5 osób 40 proc., z rodziną powyżej 5 osób 50 proc.

W myśl uchwały Zarządu gł. funduszu bezrobocia, normy te mają być podwyższone do 35, 40 i 55 procent.

Składki zabezpieczeniowe dla robotników wynoszą obecnie: 2 proc. od każdorazowo wypłacanych zarobków robotniczych z zastrzeżeniem najwyższej normy zarobku dziennego (7,50), przyczem pracodawca wnosi do funduszu 1,5 proc., robotnik pół proc. zarobku. Według nowego projektu, składka zabezpieczeniowa, ma być obniżona do 1,8 proc., z których pracodawca będzie wnosił 1,35 proc., robotnik zaś 0,45 procent.

Powyższa uchwała Zarządu Głównego funduszu bezrobocia wymaga jeszcze odpowiedniego rozporządzenia Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, które zapewne pojawi się w najbliższym czasie.

(—) Zmniejszenie podatku od rent i kapitałów.

Kierownik Ministerstwa Skarbu p. Matuszewski podpisał w dniu 14 b. m. ważne rozporządzenie, dotyczące podatku od kapitałów i rent. Na podstawie tego rozporządzenia nadzwyczajny 10-procentowy dodatek do niektórych podatków i opłat stemplowych, nie będzie pobierany do podatku od kapitałów i rent, uiszczanego poczynając od 1 lipca 1929 roku. Należności z tytułu podatku od kapitałów i rent, które w dniu 30 czerwca 1929 r. będą stanowiły zaległości, zostaną pobrane po 30 czerwca r. 1929. łącznie z nadzwyczajnym 10-procentowym dodatkiem.

(—) Oferta na budowę wielkiego młyna eksportowego w Gdyni.

Do ministerstwa przemysłu i handlu wystąpił z prośbą o udzielenie koncesji na budowę wielkiego młyna eksportowego w Gdyni przedstawiciel berlińskiego koncernu przemysłowego p. Schwarz.

Przemysłowcy niemieccy zamierzają wybudować w Gdyni młyn-automat, wyrabiający mąkę równą jakością mące amerykańskiej. Kosztorys budowy tego młyna obliczany jest na 2 000 000 dolarów.

(—) Kredyty budowlane.

W r. 1929-30 przyznane mają być przez rząd nowe kredyty budowlane w wysokości 100 miljonów złotych. Z tej kwoty przypada na Warszawę 28 miljonów złotych.

(—) Znaczny deficyt w bilansie handlowym za kwiecień.

Ukończono już obliczenia odnośnie bilansu handlowego za kwiecień. We-

dług obliczeń tych, import z kwietnia powiększył się do 321 milj., czyli wzrósł o 90 milj. w stosunku do marca b. r., w którym wynosił 233 miljony. Eksport zaś podniósł się do przeszło 214 milj. Deficyt więc za kwiecień wynosi 107 miljonów.

Jak widać, wbrew żywionym nadziejom deficyt nie zmniejszył się.

(—) Rokowania o sfinansowanie eksportu polskiego.

Bank Gospodarstwa Krajowego prowadzi obecnie na terenie Francji rokowania o uzyskanie poważniejszych kredytów, przeznaczonych na finansowanie eksportu polskiego. Narazie rokowania dotyczą samego zagadnienia ew. transakcyj. Rokowaniami kierować będzie ze strony B. G. K. naczelny dyrektor tego banku p. Szymanowski.

(—) Rozwój ruchu spółdzielczego w Polsce.

Rozwój ruchu spółdzielczego w Polsce wykazuje stały postęp. Rozwój ten w ostatnim roku sprawozdawczym zaznaczył się nawet silniej, niż w latach poprzednich i to nietylko pod względem ilościowym, ale również pod względem gospodarczym.

Ruch założycielski wykazuje coraz silniejsze wzmożenie (w 1926 r. założono spółdzielni 1744, w 1927 r. — 2272, w 1928 r. — 2502). Pomimo ubytku spółdzielni z powodu rozwiązań, łączeń, i upadłości, ogólna liczba spółdzielni przedstawia się coraz pokaźniej i wynosi w końcu roku zeszłego 16349.

Najintensywniejszy ruch założycielski wykazują spółdzielnie kredytowe, których ilość dosięgła 6560, co stanowi 40% ogółu spółdzielni. Drugie miejsce pod względem ilości zajmują obecnie spółdzielnie spożywców w liczbie 3137. Szczególną uwagę zwraca rozwój ilościowy spółdzielni rolniczych, zwłaszcza mleczarskich, których liczba doszła do 1512, wykazując przyrost 39-procentowy.

Polityka zagraniczna.

(+) Polska pośrednikiem pomiędzy Francją i Rumunją a Węgrami.

Wielką sensację — zwłaszcza w związku z pobytem w stolicy Węgier min. Zaleskiego — wzbudził w Budapeszcie artykuł premjera węgierskiego Bethlena, ogłoszony w niedzielnym numerze „Depeche de Toulouse“.

Premjer zapowiada w nim możliwość nowej orjentacji politycznej Węgier.

Premjer stwierdza między innemi, że stosunki między Węgrami i Francją stale się poprawiają. Była chwila, kiedy były bardzo zaostrzone, ponieważ Francja posądzała Węgry o fałszowanie banknotów Banku Francuskiego i żywiła nieufność do nich z powodu planów rewizyjnych i sprawy króla.

Węgry zawarły jednak ubiegłej jesieni traktat arbitrażowy i przyjaźni z Polską, który dla Węgier dlatego posiada tak wielką wartość, że można przypuszczać, iż Polska, utrzymująca dobre stosunki z Rumunją i Francją będzie mogła odgrywać rolę pośrednika między temi państwami.

By nawiązać serdeczne stosunki, jest rzeczą nieodzowną, aby francuska opinja publiczna zdała sobie sprawę z tego, że Węgry są konstruktywnym elementem pokoju europejskiego.

— „Nasz wspólny przyjaciel warszawski — mówi hr. Bethlen — pomoże nam niewątpliwie do osiągnięcia tego wyniku“.

W sprawie króla oświadczył premjer Bethlen, że przyjdzie chwila, kiedy rząd węgierski przystąpi do rozwiązania tego zagadnienia. Szerokie warstwy narodu węgierskiego są zupełnie o to spokojne i świadome, że na czele narodu stoi wielkorządca i pozostanie na tem stanowisku do końca życia. Nikt inny nie może rozwiązywać sprawy króla, jak tylko najwyższa władza państwa.

Celem omówienia zapowiedzianej przez Bethlena nowej orjentacji politycznej zbierze się zagraniczno-polityczna komisja parlamentu. Oczekuje się, że premjer złoży na posiedzeniu tej komisji uzupełniające wyjaśnienia.

Współpracownik poniedziałkowego pisma „A Regel“ zapytywał bawiącego w Budapeszcie polskiego ministra spraw zagranicznych o jego stanowisko względem oświadczenia premjera węgierskiego. P. Zaleski odpowiedział, że jest każdej chwili gotów do ułatwienia zbliżenia między Węgrami i Francją.

(+) Po zamachu na Waldemarasa.

Po długiem milczeniu wydała wreszcie litewska policja kryminalna oficjalny komunikat o wynikach śledztwa w sprawie zamachu na Waldemarasa.

Z komunikatu tego wynika, że zamach był dziełem studentów uniwersytetu kowieńskiego. Strzały do premjera i jego otoczenia były dane przez 3 osoby. Nazwiska winowajców ustaliła policja krótko po zamachu. Jednym z tych zamachowców jest aresztowany Aleksander Wasylius, który wystrzelił pierwszy i uważany jest za głównego przestępcę, drugim Bullota, trzecim Marcin Budelis, którzy są poszukiwani przez policję.

Prócz tych trzech współwinowajcami było jeszcze kilka osób, z których część zdołano już aresztować.

Śledztwo wyjaśniło, że w czasie zamachu prócz trzech głównych winowajców, znajdowało się w parku miejskim jeszcze wiele osób, których celem było wywołanie paniki wśród publiczności, aby dać przestępcom możność ukrycia się.

Okazało się zatem, że społeczeństwo litewskie ma już dosyć dyktatury Waldemarasa, który utrzymuje się przy władzy tylko terorem.

(+) Pogorszenie się stosunków niemiecko-litewskich.

W ostatnim tygodniu zaszedł dość senzacyjny wypadek odwołania posła niemieckiego w Kownie p. Moratha. Na temat przyczyn tego wypadku krążyły w Kownie różne wersje. Według jednej wersji, odwołanie to pozostaje w związku ze śledztwem w sprawie zamachu na Waldemarasa, według innej wersji powodem odwołania jest pogorszenie się stosunków niemiecko-litewskich z powodu niewykonywania przez rząd litewski umowy handlowej i wznowienia represyj wobec Niemców w rejonie kłajpedzkim.

Gazeta niemiecka „Lit. Rundschau“ wychodząca w Kownie, a popierana przez Moratha przestanie wychodzić.

(+) Książę Walji zaręczy się z księżniczką szwedzką.

Dzienniki donoszą z Londynu, że według pism tamtejszych prawdopodobnie na balu poselstwa szwedzkiego w dniu 17 czerwca, nastąpią zaręczyny księżniczki szwedzkiej Ingrid z księciem Walji.

( ) P. Rauscher w Berlinie.

Poseł niemiecki w Warszawie udał się do Berlina w celu porozumienia się z rządem niemieckim w szeregu spraw bieżących.

Jak podają dzienniki niemieckie, jednem z zagadnień, które mają zostać poruszone jest sprawa podniesienia niemieckiego poselstwa w Warszawie do godności ambasady, która stała się aktualną po utworzeniu ambasady włoskiej. W pierwszej jednak linji rozmowy p. Rauschera będą tyczyły uregulowania sprawy likwidacji niemieckich posiadłości rolnych w Polsce.

(+) Z obrad Małej Ententy.

W czasie odbywającej się w Białogrodzie konferencji państw Małej Ententy zostało uzgodnione stanowisko Małej Ententy w szeregu spraw bieżących, jakkolwiek niektóre różnice poglądów poszczególnych państw nadal istnieją.

W sprawie stosunku państw Małej Ententy do Rosji nic się nie zmieniło. Rozbieżności, istniejące pomiędzy poszczególnemi państwami od samego powstania Małej Ententy, nie utraciły na aktualności. Mimo wyczerpującej dyskusji na temat rosyjski, poszczególne państwa w stosunkach z Rosją i nadal mieć mają wolną rękę. Szczególnie ze względu na stanowisko Francji do Rosji sowieckiej odroczono znowu wszelkie uchwały, dotyczące uznania Sowietów i podjęcia z nimi stosunków dyplomatycznych.

W sprawie akcji mniejszościowej Niemiec na terenie Ligi Narodów postanowiono przeciwstawić się usiłowaniom niemieckim zmierzającym do zmiany procedury w sprawie skarg mniejszości i tworzyć wspólny front razem z Polską, Grecją i Francją przeciwko kampanji Stresemanna.

Postanowiono dalej, że upływające w czerwcu dwa traktaty sojusznicze Rumunji i Czechosłowacji oraz Jugosławji i Rumunji mają być odnowione i przedłużone na czas nieograniczony.

(+) żądania państw sprzymierzonych wobec Niemiec.

Paryskie rokowania rzeczoznawców dla odszkodowań niemieckich weszły w nowe stadjum. Rzeczoznawcy państw sprzymierzonych ustalili wysokość żądań pod adresem Niemiec i odpowiednie memorandum zostało wręczonem dr. Schachtowi w dniu 22 bm.

Zasadnicze żądania rzeczoznawców państw sprzymierzonych są następujące:

1. Przeciętne spłaty roczne z tytułu odszkodowania i długów wynosić będą 2050 miljonów marek przez 37 lat.

2. Spłata długów wojennych odbywać się będzie przez 21 lat następnych.

3. Za bilety markowe, wydane w czasie okupacji Belgji, przyznane będzie Belgom odszkodowanie.

4. Niezależnie od kapitału zakładowego międzynarodowe banku spłat państwa zainteresowane, przedewszystkiem Rzesza, złożą w banku specjalne spłaty tytułem udziału w jego funkcjonowaniu.

+ Uchwały Komitetu Trzech.

Komitet Trzech Rady Ligi Narodów zakończył przed tygodniem swoje obrady w Londynie nad sprawą procedury traktowania zażaleń mniejszości narodowych. W ostatnim czasie pojawiły się w prasie ogólne informacje o wyniku obrad.

Komitet Trzech miał w sposób zdecydowany odrzucić propozycję dr. Stresemanna i przedstawiciela Kanady Danduranda i uznać, że obecna procedura traktowania zażaleń mniejszości przez Ligę Narodową jest w zupełności zadawalająca.

Komitet Trzech zaproponował drobne zmiany procedury w tym kierunku, ażeby sekretarjat Ligi Narodów zawiadamiał skarżących o rozstrzygnięciu ich żądania. W wypadku odrzucenia zażalenia Komitet Trzech ma podawać do wiadomości motywy, które wpłynęły na postanowienie.

Z Województwa Śląskiego.

+ Spadek bezrobocia w Województwie Śląskiem.

W czasie od 8 do 14 maja b. r. liczba bez robotnych na terenie Województwa Śląskiego zmniejszyła się o 773 osób i wynosiła 15 464 osób. Z tej cyfry przypada na górnictwo 2443, hutnictwo 677, hutnictwo szkła 26, przemysły: metalowy 699, włókienniczy 338, budowlany 1287, papierowy 37, chemiczny 8, drzewny 15, ceramiczny 293. Wykwalifikowanych bezrobotnych było 530, niewykwalifikowanych 7984, rolnych 85, umysłowych 1043. Uprawnionych do pobierania zasiłku było 7270 bezrobotnych.

+ Krwawa rozprawa z przemytnikami.

Wieczorem dnia 16. b. m. strażnik placówki granicznej zauważył dwóch przemytników przekraczających granicę polsko-niemiecką. Na wezwanie jego aby stanęli, przemytnicy poczęli uciekać do Niemiec, lecz widząc drogę zagrożoną przez strażnika, próbowali go rozbroić.

W obronie własnej strażnik dał w powietrze dwa strzały, a kiedy przemytnicy rzucili się na niego dał również do nich dwa strzały, raniąc jednego w pierś, drugiego w brzuch. Ranny zdołał jeszcze przejść granicę niemiecką i padł trupem w odległości 9 metrów od pasa granicznego, towarzyszowi zaś jego udało się zbiec do Niemiec. Zwłoki zabitego usunęła policja niemiecka, która zjawiła się niezwłocznie na miejscu wypadku. Przemytnicy pozostawili po stronie polskiej towar pochodzenia niemieckiego, który oddano do urzędu celnego. Przemytnicy są obywatelami niemieckiemi.

+ Śląsk dostarcza węgiel dla kolei łotewskich.

Łotewskie koleje państwowe udzieliły jednemu z koncernów węglowych na Górnym Śląsku zamówienie na dostawę 100 000 ton węgla. Zamówienie udzielone zostało po przetargu, który odbył się przed kilkoma dniami w Rydze.

+ Rozstrzygnięcie konkursu na budowę sanatorjum w Istebnej.

Śl. Urząd Wojewódzki zamierza wybudować w Istebnej na Śląsku Cieszyńskim, kosztem 7 miljonów złotych sanatorjum dla dzieci, chorych na gruźlicę. Swego czasu rozpisany został konkurs na budowę tego sanatorjum, a w dniu 18 b. m. nastąpiło rozstrzygnięcie tego konkursu.

Pierwszą nagrodę (15 tys. zł.) przyznano projektowi arch. p. Dobrzyńskiej i p. Łobody z Warszawy; druga nagrodę (10 tys. zł.) otrzymał projekt arch. J. Rybickiego i St. Tabeńskiego z Katowic; trzecią nagrodę (5 tys. zł.) otrzymał arch. pp. Bieńkowski, Chmielewski i Soboń z Katowic; wreszcie nagrodę czwartą (2500 zł.) przyznano arch. pp. Gebhardowi, Ścigalikowi i Woyniewiczowi z Warszawy.

+ O podwyżkę płac dla pracowników krawieckich.

W dniu 21 b. m. odbywały się układy pomiędzy przedstawicielami pracodawców i pracobiorców przemysłu krawieckiego, celem zlikwidowania strajku.

Pracownicy domagali się 10-proc. podwyżki, a pracodawcy godzili się na podniesienie obecnych zarobków tylko o 5 proc. Ponieważ niektóre zakłady krawieckie poprzednio dobrowolnie dały 10-procentową podwyżkę, przedstawiciele pracowników krawieckich nie zgodzili się na propozycję pracodawców.

Do ostatecznego porozumienia na konferencji nie doszło

—o—

(:) Lokaut 50.000 robotników na Śląsku Opolskim.

Związek przemysłowców włókienniczych Śląska niemieckiego uchwalił na onegdajszem posiedzeniu wypowiedzieć w dniu 25 maja pracę wszystkim robotnikom. Lokaut obejmuje 50 000 robotników, którzy stracą pracę zarobkową. W związku z tem liczą się w kołach robotniczych z wielką kontrakcją szerokich mas pracujących.

Trybunał Rozjemczy w komplecie.

We środę odbył się w Bytomiu w gmachu Trybunału Rozjemczego dla G. Śląska przy ul. Guttenberga, uroczysty akt wprowadzenia w urząd polskiego sędziego prof. dr. Stelmachowskiego, sędziego Sądu Najwyższego w Warszawie i prof. Uniw. w Poznaniu oraz członka komisji kodyfikacyjnej, w miejsce śp. dr. Kałużniackiego.

Z Mikołowa i okolicy.

— Z miejsc. Koła ZOKZ. w Mikołowie.

Walne zebranie miejscowego Koła Z. O. K. Z. w Mikołowie odbędzie się w niedzielę, dnia 26 maja br. o godz. 16-tej w Nowej szkole powszechnej. W razie nieobecności statutem przepisanej ilości członków, odbędzie się pół godziny później drugie zebranie, które będzie prawomocne bez względu na liczbę członków obecnych.

— Baczność Podofic. Rez. Koła Mikołów.

W niedzielę, dnia 26 maja 1929 r. odbędzie się w lokalu p. Jana Kiela w Mikołowie przy ul. Krakowskiej, o godzinie 3-ciej po południu zebranie miesięczne. Z powodu bardzo ważnych spraw Zarząd koła uprasza wszystkich kolegów o liczne i punktualne przybycie. Równocześnie upraszamy o przybycie jeszcze niezorganizowanych podoficerów rezerwy miasta Mikołowa i okolicy.

— Rzeczy zgubione.

Dnia 15 maja 1929 r. o godz. 17.45 zgubił p. Dominik Mendrała, zamieszkały w Mikołowie, ul. Rybnicka nr. 7, na tutejszej ulicy Dworcowej swój pugilares z zawartością około 25 zł gotówki, legitymacją na zniżkę kolejową, przepustką graniczną na wyjazd do Czechosłowacji, zameldowaniem policyjnem tut. Magistratu oraz legitymacją Stow. Młodzieży Polskiej.

Znalezione dokumenty uprasza się oddać poszkodowanemu wzgl. w Magistracie Miejski Urz. Policyjny pokój 12.

— Dnia 12 maja br. zgubiła p. Klara Urbanowa, zamieszkała w Mikołowie, ul. Miarki 12, na tutejszych plantach swoje binokle, które uprasza się oddać poszkodowanej wzgl. w Magistracie, Miejski Urz. Policyjny, pokój 12.

— Dnia 26 kwietnia br. zgubiła p. Augustyna Sokorowa, zamieszkała w Mikołowie, ul. Klasztorna 20. swoją kartę kwitową, którą uprasza się oddać poszkodowanej, wzgl. w Magistracie, Miejski Urząd Policyjny, pokój 12.

— Rzeczy znalezione.

Dnia 18 lutego 1929 r. znalazł p. Karol Górnioczek, zamieszkały w Mikołowie jedną wiązankę kluczy, które są do odebrania w tut. Magistracie, Miejski Urząd Policyjny, pokój 12.

— Więcej ostrożności!

Z początkiem maja pojawił się w Mikołowie oszust, który polecał się ludności jako: „Stanisław Grajczarek, pisarz ludowy i obrońca prywatny, Mikołów, Miarki 10“. Ten rzekomy „Grajczarek“ potrafił sobie zdobyć zaufanie szeregu mieszkańców Mikołowa. Jednemu z obywateli zobowiązał się przeprowadzić proces o eksmisję niewygodnego lokatora. Napisał więc wniosek do sądu, od którego pobrał tytułem opłat sądowych 10 zł., a za pisanie 4 zł. Po kilku dniach łudząc widokami szybkiego załatwienia sprawy zażądał 115 zł. na zapłacenie kaucji w sądzie, a po upływie dalszych kilku dniach pod pozorem przeprowadzki do Mikołowa wyłudził znów 100 zł. pożyczki dla siebie.

Tenże „Grajczarek“ naciągnął innego obywatela na 51 zł., a jeszcze innego na kilkaset złotych.

Po krótkiem żniwie w Mikołowie pan „Grajczarek“ ulotnił się razem z pieniędzmi.

Pan „Grajczarek“ pracował również w okolicy, jak świadczą o tem zapytania z Mokrego w hotelu pocztowym.

Pożądanem jest, aby wszyscy poszkodowani zgłaszali swoje szkody na policję, która spisze wszystkie grzechy „Grajczarka“ i która nie omieszka mu ich przypomnieć w odpowiednim czasie.

Dla informacji podajemy, że „Grajczarek“ pokazywał się w Mikołowie w towarzystwie jakiejś kobiety i 8-letniego dziecka. Jest on wzrostu wysokiego (około 176 cm.), szczupły, z wystającą górną szczęką.

— Echa kradzieży w tutejszym szpitalu.

W lutym skradziono z garażu szpitala Spółki Brackiej dynamo od automobila. Dochodzenia policyjne ujawniły, że sprawcą tej kradzieży był niejaki Sączawa z Chmielowa, pow. Tarnobrzeg. Dynamo odnalazła policja w stodole u krewnych Sączawy. Sączawa zdołał zbiec. Dynamo-maszynę otrzyma szpital w najbliższym czasie z powrotem.

— Z sali sądowej.

Przed Sądem Grodzkim w Mikołowie odpowiadał Emiljan Minoł z Mokrego za sprzeniewierzenie pieniędzy, pobranych tytułem składek od miejscowych rolników na rzecz Zakładu Ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie. Minoł, będąc sekretarzem gminnym, zebranych składek nie oddał przeznaczonej instytucji, wobec czego został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. Po przeprowadzeniu dowodu prawdy, został przez Sąd Grodzki zasądzony na 6 miesięcy więzienia.

— Jeszcze jeden oszust.

W ostatnim czasie pojawił się w Mikołowie rymarz-domokrążca, który zgłaszał się do niektórych obywateli z zapytaniem, czy nie mają czegoś do naprawy. Młodzieniec ten, liczący 22—25 lat, po otrzymaniu pracy bierze zaliczki, poczem okrada pracodawcę i udaje się w inne miejsce. Stwierdzono, że przed kilku tygodniami okradł w ten sposób jednego z obywateli w Mikołowie, a potem udał się do Zarzecza, gdzie jednemu z gospodarzy sprzedał niektóre ze skradzionych rzeczy, poczem po kilku dniach również go okradł. Specjalnością tego młodzieńca jest kradzież uprzęży, której dokonuje w ten sposób, ażeby właściciel nie mógł jej szybko zauważyć.

Poszkodowani powinni powiadomić policję o swych stratach.

— Nieszczęśliwy wypadek w Łaziskach G.

Onegdaj po południu na terenie kopalni „Brade I“, w pokładzie górnym na oddz. IV-tym oberwała się ściana węglowa, zasypując dwóch górników: 20-letniego Mikołaja Woźnikowskiego i 24-letniego Franciszka Nieradzika z Łazisk Górnych.

W wyniku wszczętej niezwłocznie akcji ratowniczej wydobyto trupy tragicznie zmarłych górników, a następnie zwłoki odstawiono do najbliższej kostnicy.

Na miejsce wypadku przybył niebawem przedstawiciel Urzędu Górniczego, który prowadzi w tej sprawie energiczne dochodzenie.

— Bezrobocie w powiecie pszczyńskim szybko maleje.

Liczba bezrobotnych w powiecie pszczyńskim w stosunku do ub. miesiąca zmalała o 40 proc., tak, że dotychczas zarejestrowanych bezrobotnych jest w powiecie 1964, z czego uprawnionych do pobierania zasiłku jest 921.

——o——

Na poczcie.

— Ten list jest za ciężki, musisz pan nakleić jeszcze jedną markę

— Przecież wówczas będzie jeszcze cięższy.

Programy radjowe.

KATOWICE.

Niedziela 26. V.

11.00 — Transmisja naboż. z Poznania. 14.00 — Odczyt religijny. 14.20 — O niezmiarce na pszenicy. 14.40 — Ogrodnik śl. 15.00 — Komunikat meteor. 15.15 — Koncert popularny. 18.20 — Audycja ludowa. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Bery i bojki śląskie. 19.55 — Komunikat. 20.00 — Słuchowisko wesołe. 21.00 — Kwadrans literacki. 21.15 — Koncert. 22.00 — Komunikat meteor. 23.00 — Muzyka lekka.

Poniedziałek 27. V.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Muzyka płyt gram. 12.50 — Komunikaty PWK. 13.00 — Komunikat meteor. 15.10 — Pieśni majowe. 14.45 — Komunikaty. 16.00 — Muzyka płyt gramof. 17.00 — Z Powsz. Wystawy Krajowej. 17.25 — Nowości radjowe. 17.55 — Transm. z Warsz. 18.55 — Rozmaitości. 19.40 — Co słychać w strażactwie? 19.55 — Komunikat meteor. 20.00 Odczyt: Prawo wekslowe. 20.30 — Kon-

cert międzynarodowy z Pragi. 22.00 — Komunikat meteor. 23.00 — Odczyt w jęz. francuskim.

Wtorek 28. V.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Muzyka płyt gramof. 12.50 — Komunikaty P. W. K. 13.00 — Komunikat meteor. 15.10 — Pieśni majowe, 16.00 — Muzyka płyt gramof. 16.15 — Program dla dzieci. 16.45 — Muzyka płyt gramof. 17.00 — Wykład historji Polski. 17.25 — Odczyt. 17.55 — Koncert popołudniowy. 18.35 — Recytacje poetyckie. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — Komunikat harcerski. 19.20 — Odczyt. 20.15 — Koncert z Poznania.

Środa 29. V.

11.56 — Sygnał czasu. 15.10 — Pieśni majowe. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Muzyka płyt gramofonow. 16.30 — Chór dzieci. 17.25 — Wykłady języka polskiego. 17.55 — Transmisja z Warszawy. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — Gospodyni śląska. 19.35 — Komunikaty radjoklubów śl. 19.45 — Komunikaty komisji turystycz. 19.55 Komunikat meteor. 20.05 — Transmisja z Warszawy. 20.15 — Transm. z Poznania. 23.00 — Skrzynka pocztowa w jęz. franc.

Czwartek 30. V.

9.00 — Obchód święta B. Ciała z Katedry Pozn. 11.45 — Komunikaty PWK. 11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Koncert popularny. 14.00 — Odczyt religijny. 14.20 Odczyt: O nosaciźnie. 14.40 — Ogrodnik śl. 15.10 — Pieśni majowe. 16.0 — Transm. z Warszawy. 17.30 — Polska wobec słabszych. 17.55 — Skrzynka pocztowa. 18.20 — Audycja dla młodzieży. 19.00 — Rozm. 19.20 — Bery i bojki śląskie. 19.55 — Komunikat meteor. 20.00 — Lekcja praktyczna używania telegraficznych znaków. 20.30 — Koncert wiecz. 21.15 — Transm. z Wilna. 22.00 — Komunikat lotn. 23.00 — Muzyka płyt gramof.

Piątek 31. V.

11.56 — Sygnał czasu. 15.10 — Pieśni majowe. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Muzyka płyt gramof. 17.25 — Wykład historji Polski. 17.25 — Wykopaliska na Krecie a kultura minojska. 17.55 — Koncert popular. 18.45 — Komunikaty PWK. 18.55 — Rozmaitości. 19.15 — O górach i góralach. 19.45 — Komunikat sportowy. 19.55 — Komunikat meteor. 20.00 — Komunikat PWK. 20.15 — Koncert symfon. 22.00 — Komunikat lotn. 23.00 — Skrzynka pocztowa w jęz. franc.

Sobota 1. VI.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Muzyka płyt gramof. 12.50 — Kom. PWK. 13.00 — Komunkat z Warszawy. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Transm. z Krakowa. 17.00 — Nauka czytania nut. 17.25— Skrzynka pocztowa dla dzieci. 18.00 — Transm. z Wilna. 19.10 — Rozmaitości. 19.30 — Transm. z Warszawy. 19.55 — Komunikat meteor. 20.00 — Odczyt. 20.25 — Komunikat Tow. Czyt. Lud. 20.30 — Transm. z Warszawy. 22.00 — Komunikat lotn. 23.00 Muzyka taneczna.

Nakładem i drukiem K. Miarki, Sp. Wyd. z ogr. por. w Mikołowie.
Redaktor odpowiedzialny: Prof. F. Urbańczyk w Mikołowie.

Ogłoszenia Magistratu miasta Mikołowa.

LICYTACJA.

Główna Komenda Policji Wojew. Śl. w Katowicach sprzedawać będzie w poniedziałek, dnia 3. VI. 1929 r. o godz. 11-ej na placu Oddziału Konnego Policji Woj. Śl. w Katowicach ulica Bartosza Głowackiego licytacyjnie 6 koni policyjnych za gotówkę i natychmiastowym odbiorem.

Biorący udział w licytacji winien złożyć wadjum w wysokości 50 zł. Udział w licytacji jest nieograniczony.

Mikołów, dnia 24 maja 1929 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Koj, burmistrz.

OGŁOSZENIE.

Celem uniknięcia ewentualnych wypadków podaje się niniejszem do publicznej wiadomości, że w dniach 26 i 27 maja 1929 r. przeprowadzonę będzie wojskowe strzelanie bojowe na strzelnicy bojowej w Panewniku.

Mikołów, dnia 22 maja 1929 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Koj, burmistrz.

OBWIESZCZENIE.

W myśl reskryptu Zakładu Ubezpieczenia od wypadków — oddział rolny — w Król. Hucie z dnia 13 maja 1929 r. l. dz. VI. 25-29 Gen. podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości, że lista składek do ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie w mieście Mikołowie na rok 1928 oraz zaliczki na rok 1929 jest w tut. biurze podatkowem — pokój nr. 10 — na przeciąg 2 tygodni tj. **od dnia 21 maja do dnia 4 czerwca 1929 r.** podczas godzin urzędowych publicznie wyłożoną.

Przytem zwraca się przedsiębiorcom uwagę na to, że w przeciągu 2 tygodni od upływu czasokresu wyłożenia listy mogą przeciwko obliczeniu składek wnosić reklamacje do Zakładu Ubezpieczenia od wypadków — oddział rolny w Król. Hucie. Reklamacja jednak nie zwalnia od tymczasowego uiszczenia wyznaczonej kwoty.

Uwzględnione mogą być tylko te reklamacje, które dotyczą albo błędu rachunkowego, albo wzięcia niewłaściwych podstaw do obliczenia składek i zaliczki. Reklamacje nieuzasadnione, np. przeciwko wysokości kwoty jako takiej, są bezcelowe. Tak samo bezcelowe są reklamacje gremjalne, podpisane przez kilka osób. Reklamacje takie pozostawia się bez odpowiedzi.

Kwoty wykazane w rub. 13 listy składek, należy zapłacić do tutejszej kasy miejskiej w ciągu 4 tygodni — od dnia wyłożenia listy, celem uniknięcia przymusowego ściągnięcia.

Mikołów, dnia 16 maja 1929 r.

Magistrat.

(—) Drzazga, w z. burmistrza.

PRZETARG!

Towarzystwo Budowy Stadjonu rozpisuje niniejszem przetarg na wykonanie następujących robót na tutejszym stadjonie:

1. Robót ziemnych przy budowie bieżni.
2. Oparkanienia bieżni i stadjonu — bez dostawy materjałów drzewnych.
3. Roboty murarskie (fundamenta) pod budki kasowe.
4. Ustępy publiczne i szopę narzędziową.
5. Drenowanie stadjonu.

Rysunki na roboty powyższe są wyłożone w godzinach przedpołudniowych w Miejskim Urzędzie Budowlanym, gmach ratusza, pokój nr. 8, gdzie też reflektanci mogą otrzymać ślepe kosztorysy i podkładki, za opłatą 6 zł.

Komitet Wychowania Fizycznego zastrzega sobie prawo wolnego wyboru wykonawcy, odrzucenia wszystkich ofert, ew. uwzględnienia jednej oferty.

Wysokość żądanej kaucji gwarancyjnej ustaloną zostanie przy oddaniu robót. Oferty winne być nadesłane najpóźniej do dnia 31 bm. godz. 12 w południe do Miejskiego Urzędu Budowlanego.

Mikołów, dnia 2 maja 1929 r.

Towarzystwo Budowy Stadjonu.

(—) Koj. przewodn. i burm.

OGŁOSZENIE.

W dniach 27, 28, 29 i 31 maja oraz 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 10 czerwca 1929 r. odbędzie się w mieście Mikołowie pobór rocznika 1908.

P. T. właścicielom lokali gospodnioszynkarskich i sklepów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych podaje się niniejszem do wiadomości, że na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 6 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 460) zakazana jest w mieście Mikołowie sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych w wszystkich wyżej wymienionych dniach w których poborowi stawać będą tutaj do przeglądu i to każdodziennie aż do 5-tej po południu.

Powyższy zakaz obejmuje wszystkie napoje alkoholowe, które zawierają więcej aniżeli 2½% alkoholu.

Przekroczenia karane będą grzywną od 200 do 1000 złotych, względnie aresztem od 1 do 3 miesięcy a nawet może być orzeczone cofnięcie koncesji.

Mikołów, dnia 21 maja 1929 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) K o j, burmistrz.

STATUT
miejsc. dokształcającej szkoły kupieckiej w Mikołowie.

Na podstawie §§ 120, 139 i 139 m, 142 150, 154 ustawy przemysłowej Rzeszy Niemieckiej po wysłuchaniu interesowanych kupców i pomocników handlowych i za zgodą Rady Miejskiej ustalono dla okręgu gminy Mikoołwa co następuje:

§ 1.

Wszystkie w okręgu gminy Mikołowa zatrudnione w handlu osoby jak również osoby zajęte w biurach pracami pisemnemi są obowiązane uczęszczać na naukę w dokształcającej szkole kupieckiej w dniach i godzinach wyznaczonych w porozumieniu z kuratorjum szkoły przez Magistrat. Od tego obowiązku nie są zwolnione osoby w czasie bezrobocia.

Obowiązek uczęszczania na naukę w dokształcającej szkole kupieckiej rozciąga się na wszystkie osoby zatrudnione w handlu w wieku 14 do 18 lat.

§ 2.

Uwolnieni od uczęszczania na naukę w dokształęającej szkole kupieckiej są te osoby

a) które wykażą się posiadaniem wiadomości, których osiągnięcie jest celem szkoły,
b) które uczęszczają do szkoły zawodowej, uznanej przez Urząd Wojewódzki za równorzędną publicznej szkole dokształcającej.

§ 3.

Do dokształcającej szkoły kupieckiej w Mikołowie są zobowiązani uczęszczać także młodociani pracownicy kupieccy, zatrudnieni w gminach sąsiednich, jeżeli tam nie ma szkoły dokształcającej i jeżeli szkoła w Mikołowie nie jest więcej od miejsca zatrudnienia pracownika kupieckiego oddalona jak 3 klm.

§ 4.

Osoby zatrudnione w handlu a nie podlegające obowiązkowi uczęszczania do szkoły kupieckiej jak i również osoby zamieszkałe w obrębie gminy a zatrudnione w handlu poza okręgiem gminy Mikołowa mogą uczęszczać dobrowolnie do dokształcającej szkoły kupieckiej w Mikołowie w miarę miejsca i za złożeniem pisemnego oświadczenia w kierownictwie szkoły, że przestrzegać będą w zupełności postanowienia niniejszego statutu i uiszczać będą opłatę szkolną w wysokości 2 zł miesięcznie.

Osoby niepełnoletnie winne przedłożyć przy podaniu o przyjęcie do szkoły kupieckiej pisemne zezwolenie rodziców względnie opiekunów i oświadczenie ich, że zgadzają się na postanowienia niniejszego statutu.

O przyjęciu powyższych uczniów do szkoły kupieckiej decyduje Rada Opiekuńcza (Kuratorjum szkolne).

§ 5.

Właściciel przedsiębiorstwa zamieszkujący lub prowadzący przedsiębiorstwo handlowe w Mikołowie, winien uiścić za każdego pracownika handlowego, obowiązanego na podstawie niniejszego statutu do uczęszczania do dokształcającej szkoły kupieckiej w myśl § 16 1—6 ustawy z dnia 10. 7. 1921 r. (Pr. G. S. 21 12150) na rzecz dokształcającej szkoły kupieckiej opłatę w wysokości 30 złotych rocznie, płatnych z góry z początkiem każdego kwartału, najpóźniej jednak do 5-go danego miesiąca w głównej kasie miejskiej.

W wypadkach niezamożności obowiązanego do płacenia powyższej opłaty jest Magistrat upoważniony do zwolnienia od opłaty szkolnej częściowo lub całkowicie.

W razie przekroczenia terminu uiszczania opłaty szkolnej następuje ściągnięcie jej w drodze przymusowej.

§ 6.

Dla zapewnienia regularnej frekwencji szkoły dokształcającej przez zobowiązanych do tego uczniów jak również dla zapewnienia porządku i należytego zachowania się uczniów wydaje się następujące postanowienia:

Zobowiązani do uczęszczania na naukę w szkole dokształcającej uczniowie winni:

a) zjawić się w oznaczonym czasie na naukę i nie mogą bez ważnego powodu, który ocenia gospodarz klasy na podstawie pisemnego poświadczenia pracodawcy, opuścić nauki szkolnej.
b) przynosić ze sobą potrzebne do nauki środki naukowe,
c) stosować się ściśle do postanowień regulaminu szkolnego,
d) przy wstępie do szkoły przedłożyć ostatnie świadectwo szkolne ewentualnie na życzenie kierownictwa metrykę urodzenia,
e) starać się o czystość ciała i ubrania,
f) zachowywać się skromnie i grzecznie, nie niszczyć i nie zanieczyszczać urządzeń i lokalów szkolnych, wobec nauczycieli zachowywać się godnie i posłusznie
g) na drodze do szkoły i ze szkoły nie urządzać hałasów i psot.

Niezastosowanie się do tych postanowień podlega w myśl § 150 ust. 4 ustawy przemysłowej Rzeszy Niemieckiej i noweli do tejże ustawy z 1. 6. (R. G. Bl. str. 287) karze pieniężnej, której wysokość określi Urząd Wojewódzki a w razie niezamożności karze aresztu do 3 dni.

Przestępstwa drobniejsze mogą być karane w drodze dyscyplinarnej karcerem do 6 godzin tygodniowo. Wymiar i wykonanie kary karceru uskutecznia kierownik szkoły.

§ 7.

Rodzicom i opiekunom nie wolno ich synów i wychowanków zobowiązanych do uczęszczania do szkoły dokształcającej wstrzymywać od uczęszczania do szkoły dokształcającej, przeciwnie są oni zobowiązani do udzielania im potrzebnego do nauki czasu.

§ 8.

Przedsiębiorcy handlowi albo ich zastępcy winni zgłosić wszystkich u siebie zatrudnionych obowiązanych do uczęszczania do szkoły dokształcającej pracowników handlowych najpóźniej w sześć dni po przyjęciu w kierownictwie szkoły dokształcającej, a w razie zwolnienia ich w przeciągu dni trzech.

Winni oni obowiązanych do uczęszczania na naukę w szkole dokształcającej pracowników zwalniać z pracy w odpowiedniej porze, aby na czas, umyci, oczyszczeni mogli przyjść do szkoły.

Przyjęcie pracownika na próbę nie zwalnia od obowiązku uczęszczania do szkoły dokształcającej.

§ 9.

W razie choroby obowiązanego do uczęszczania na naukę w szkole kupieckiej pracownika winni przedsiębiorcy handlowi donieść o tem w przeciągu trzech dni kierownictwu szkoły, a przy powrocie ucznia do szkoły usprawiedliwić go własnoręcznie podpisanem usprawiedliwieniem.

Podanie o uwolnienie obowiązanego do uczęszczania na naukę w szkole dokształcającej pracownika od kilku godzin nauki lub też na czas dłuższy należy odpowiednio umotywowane wnieść na piśmie do kierownictwa szkoły i to tak, by kierownictwo w razie potrzeby mogło otrzymać rozstrzygnięcie kuratorjum szkoły wzgl. jego przewodniczącego.

§ 10.

Przedsiębiorcy kupieccy niestosujący się do postanowień tego statutu podlegają w myśl § 150 ust. 4 ustawy przemysłowej Rzeszy Niemieckiej karze pieniężnej, której wysokość określi Urząd Wojewódzki a w razie niezamożności karze aresztu do dni 3.

Podobnej karze podlegają rodzice i opiekunowie, którzy nie stosują się do postanowień § 7 niniejszego statutu.

§ 11.

Kuratorjum dokształcającej szkoły kupieckiej w Mikołowie składa się z

a) 2 przedstawicieli Magistratu,
b) 2 przedstawicieli Rady Miejskiej,

c) 2 przedstawicieli Izby Handlowej,
d) 2 przedstawicieli Urzędu Wojew.,
e) kierownika szkoły,
f) mianowanych przez Izbę Handlową przedstawicieli kongregacji kupieckich.

Przedstawicieli Magistratu mianuje burmistrz, przedstawicieli Rady Miejskiej — Rada Miejska, przedstawicieli Izby Handlowej — Izba Handlowa, przedstawicieli Urzędu Wojewódzkiego — Urząd Wojewódzki. Kuratorjum szkolnemu przewodniczy jeden z wyznaczonych przedstawicieli Magistratu. Pozatem może burmistrz brać udział w posiedzeniach kuratorjum szkolnego z pełnem prawem głosowania i z prawem objęcia przewodnictwa zebrania.

Mianowane w ten sposób kuratorjum urzęduje przez 3 lata. Po upływie trzech lat mogą ci sami przedstawiciele poszczególnych władz i korporacji być na nowo mianowani.

Szkołą zarządza się na podstawie osobnego regulaminu zatwierdzonego przez Urząd Wojewódzki.

§ 12.

Wszystkie dotychczas obowiązujące postanowienia i statuty organizacyjne tracą moc obowiązującą.

§ 13.

Niniejszy statut organizacyjny wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia.

Mikołów, dnia 26 maja 1926 r.

Magistrat.

Koj — Rybicki — Klimanek — Bochnig.

Śląska Rada Wojewódzka zatwierdza powyższy statut, a to zgodnie z § 120, 142 i 150 niemieckiej ordynacji przemysłowej z dnia 25. VII. 1900 r. (Dz. U. Rz. str. 871) i § 122 ustawy o właściwości władz z dnia 1. VIII. 1883 r.

Katowice, dnia 8 września 1926 r.

Śląska Rada Wojewódzka.

Grażyński, przewodniczący.

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej z dnia 15 stycznia 1929 r. i po wysłuchaniu zainteresowanych kupców wydaje się niniejszem następujący:

DODATEK

do statutu miejscowej dokształcającej szkoły kupieckiej w Mikołowie z dnia 26 maja — 6 września 1926 r.

§ 1.

§ 1. statutu otrzymuje brzmienie:

Wszystkie w obrębie gminy Mikołowa zatrudnione w handlu osoby obojga płci jak również osoby obojga płci zajęte w biurach pracami pisemnemi są obowiązane do uczęszczania do dokształcającej szkoły kupieckiej aż do końca tego roku szkolnego, w którym ukończą 18 rok życia i to w dniach i godzinach, które wyznaczy Magistrat w porozumieniu z Kuratorjum szkoły.

Obowiązek uczęszczania do dokształcającej szkoły zawodowej istnieje także w czasie bezrobocia.

§ 2.

§ 3 statutu otrzymuje brzmienie:

Do uczęszczania do dokształcającej szkoły kupieckiej są zobowiązane osoby oznaczone w § 1. niniejszego statutu, które zatrudnione są w gminach sąsiednich a mieszkają w obrębie gminy Mikołowa, jeżeli tam nie ma szkoły dokształcającej i jeżeli szkoła w Mikołowie nie jest więcej od miejscowości zatrudnienia pracownika oddalona jak 3 klm.

Osoby w § 1 statutu bliżej oznaczone, zatrudnione w obrębie gminy Mikołowa a zamieszkałe poza obrębem Mikołowa są wolne od obowiązku uczęszczania do szkoły, jeżeli szkoła w Mikołowie jest ponad 3 klm. oddalona od miejscowości zamieszkania.

§ 3.

Pierwsze zdanie § 4 statutu po słowach: „a zatrudnione w handlu poza okręgiem gminy Mikołowa" uzupełnia się słowami: „z wyłączeniem osób, co do których obowiązek uczęszczania do szkoły dokształcającej zawodowej ustalony został w ustępie 2 § 2 niniejszego dodatku do statutu.

§ 4.

Do § 5 statutu dodaje się jako końcowy ustęp:

„Począwszy od 1 lutego 1928 r. pobiera Kierownictwo szkoły od każdego uczestnika szkoły 2 zł półrocznie na fundusz doraźnych pomocy naukowych, bibljotek uczniowskich i gier ruchowych.

Od powyższej opłaty jest Kuratorjum szkoły upoważnione — na wniosek kierownika szkoły i na podstawie dowodów, stwierdzającego niezamożność ucznia — do zwolnienia uczniów częściowo lub całkowicie.

Funduszami z opłat na fundusz doraźnych pomocy naukowych dysponuje Kierownictwo szkoły i wylicza się z nich wobec Kuratorjum szkoły kupieckiej i władzy szkolnej nadzorczej.

§ 5.

W przedostatnim ustępie § 6 statutu skreśla się słowa: „której wysokość określi Urząd Wojewódzki" i stawia się w miejsce skreślenia: „do 20 zł".

§ 6.

W § 7 statutu po słowie „synów" stawia się dodatkowo „córek oraz". Słowo „i" przed słowem „wychowanków" się skreśla.

§ 7.

W 1 ustępie 10 skreśla się słowa: „której wysokość określi Urząd Wojewódzki" i stawia się w miejsce skreślenia słowa: „do 20 zł".

§ 8.

W § 11 statutu po ustępie 2-gim stawia się nowy ustęp o brzmieniu:

„Wszyscy członkowie Kuratorjum mianowani z pośród związku kupców powinni być obywatelami uprawnionymi do głosowania w obwodzie gminy Mikołowa.

§ 9.

Dodatek niniejszy obowiązuje od dnia ogłoszenia.

Mikołów, dnia 18 stycznia 1929 r.

Magistrat.

Koj, Besuch, Sodomann, Kopel, Drzazga.

Śląski Urząd Wojew. w Katowicach.

L. P. III. 3212. Katowice, 30 IV. 1929 r.

Stwierdzam, że Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 1929 roku LR. W. 327. z dnia 16 kwietnia 1929 roku zatwierdziła powyższy dodatek do statutu na podstawie art. 120, 142 i 150 ordynacji przemysłowej z dnia 26. VII. 1900 r. oraz § 122 ust. z dnia 1. VIII. 1883 roku o właściwości władz z tą zmianą, że ustawa 1. § 1 wymienionego dodatku po słowach Kuratorjum szkoły uzupełnia się słowami: „i zatwierdzi władza szkolna nadzorcza".

Za Wojewodę:

Inż. Kwieciński, w z. Naczeln. Wydziału.

Powyższe podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości

Mikołów, dnia 8 maja 1929 r.

(—) Koj, burmistrz.